

TEŞVİK REHBERİ

(MALATYA-ELAZIĞ-BİNGÖL-TUNCELİ)

Ağustos 2012

İçindekiler Tablosu

GİRİŞ	1
1. MÜRACAAT	2
2. TEŞVİK BELGESİ BAŞVURULARINDA İSTENEN BELGELER NELERDİR?	3
3. TEŞVİK UYGULAMALARI	4
3.1. Genel Teşvik Uygulamaları	4
3.2. Bölgesel Teşvik Uygulamaları	5
3.2.1. Bölgesel Teşvik Uygulama Örnekleri	8
3.2.2. Öncelikli Yatırım Konuları	11
3.2.3. Bir Alt Bölge Desteğinden Yararlanacak Yatırımlar	12
3.3. Büyük Ölçekli Yatırımlar	13
3.4. Stratejik Yatırımlar	14
4. YATIRIM SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR	15
EKLER	16
EK - 1 Yerel Birimlerce Teşvik Belgesi Düzenlenebilecek Sektör Ve Konular	16
EK - 2 Teşvik Edilmeyecek Veya Teşviki Belirli Şartlara Bağlı Yatırım Konuları	17
EK - 3 Yatırımın Karakteristiğine Bağlı Olarak Teşvik Belgesi Talebinde Bulunulmadan Önce İlgili Mevzuatı Gereği Diğer Kamu Kurum Ve Kuruluşlarından Alınması Gereken Bilgi Ve Belgeler	22

GİRİŞ

Yeni Teşvik paketi, ülkemizin yatırım-üretim-istihdam-ihracat politikaları arasında bütünlüğün sağlanması, ithalata bağımlı olduğumuz ara malların ve hammaddelelerinin ülkemizde üretimini sağlanması, ihracatta emek-yoğun teknolojiyen bilgi-yoğun teknolojiye geçişin sağlanması amacıyla 15/06/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmış ve 19/06/2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yeni teşvik paketi ile kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda tasarrufların katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesi, üretim ve istihdamın artırılması, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma-geliştirme içeriği yüksek bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımların özendirilmesi, uluslararası doğrudan yatırımların artırılması, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması, kümelenme ve çevreyi korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi hedeflenmektedir.

Yeni teşvik paketinde Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 yılında ekonomik ve sosyal gelişmişlik düzeyine ilişkin 61 değişken kullanılarak yapılan "İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması" esas alınarak bölge sayısı 4'ten 6'ya çıkarılmıştır. Yeni bölgesel ayırım, mevcut sistemdeki "il grupları"nı ve onların sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeylerini dikkate almak yerine; bizzat illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeylerini esas almak suretiyle oluşturulmuştur. Yeni teşvik sisteminin getirdiği en önemli yenilik ise illerin bölgesel dağılımdaki yerlerinin sabit olmamasıdır. Kalkınma Bakanlığı tarafından yapılacak periyodik çalışmalar sonucunda elde edilecek veriler çerçevesinde illerin bölgesel dağılımdaki yerlerinin yeniden değerlendirilmesi de mümkün olabilecektir.

İthalata bağımlılığı yüksek ürünlerin üretimine yönelik yatırımları stratejik yatırım olarak değerlendiren yeni teşvik paketi, uluslararası rekabet gücünü artırma potansiyeline sahip, yüksek teknoloji ve yüksek katma değerli yatırımları teşvik etmektedir. Ayrıca yeni teşvik paketinde, yatırımların bir an önce başlamasını özendirmek için 31/12/2013 tarihine kadar başlayacak olan yatırımlara uygulanacak destek oranlarını daha yüksek tutulduğu dikkat çekmektedir. Ek olarak; kurumlar vergisi indirimi desteği 1. Bölge dışında kalan tüm bölgeler için işletme dönemi ve yatırım dönemi olarak iki kısımda değerlendirilmiş, bu destek mekanizmasının sadece işletme döneminde ve sadece teşvik belgesi kapsamındaki yatırımdan elde edilen kazanca uygulanmasını değil; yatırımcının mevcut diğer faaliyetlerine uygulanmasını sağlayarak yatırımcıya önemli avantajlar getirmiştir.

Fırat Kalkınma Ajansı'nın faaliyetlerini yürüttüğü TRB1 Bölgesinde (Bingöl, Elazığ, Malatya, Tunceli) yer alan illerden Malatya ve Elazığ teşvik kapsamında 4. bölgede yer alırken Tunceli 5., Bingöl ise en avantajlı konumdaki 6. bölgede yer almıştır.

15/06/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile genel teşvik uygulamaları kapsamında yer alan ve sabit yatırım tutarı on milyon Türk Lirasını aşmayan, tebliğle belirlenen yatırımlarda teşvik belgesi düzenlenmesi için Fırat Kalkınma Ajansına müracaat edilebilmektedir.

1. MÜRACAAT

Teşvik belgelerinin geçerlilik süresi içerisindeki işlemlerle ilgili başvurular, teşvik belgesi başvurusunu değerlendiren ilgili kuruma yapılacaktır. Başvurular, Teşvik Tebliğinde belirtilen esaslar çerçevesinde değerlendirilerek ilgili merci tarafından sonuçlandırılacaktır. Ancak devir, satış, ihraç, kiralama ve yatırımcı talebine istinaden yapılan iptaller dışındaki teşvik belgesi iptali işlemlerine ilişkin başvurular ile yatırım konusu değişikliği ve yatırımın nakli konusundaki talepler **Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nün** görüşü alınarak sonuçlandırılacaktır.

Kuruluş süreci tamamlanmamış tüzel kişiler adına yapılacak teşvik belgesi müracaatları hiçbir şekilde değerlendirmeye alınmayacaktır.

2. TEŞVİK BELGESİ BAŞVURULARINDA İSTENEN BELGELER NELERDİR ?

- ✓ Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce imzalı başvuru dilekçesi,
- ✓ Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilere ait noter tasdikli imza sirküleri, kamu kurumları ve şahıs şirketleri ile gerçek kişiler için imza beyannamesi,
- ✓ 2012/3305 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Uygulanmasına İlişkin Tebliğ ekindeki örneğe uygun olarak hazırlanmış, her sayfası yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce imzalı ve kaşeli yatırım bilgi formu ve taahhütname ile makine ve teçhizat listeleri,
- ✓ Bakanlığa yapılacak başvurularda 400 TL'nin, yerel birimlere yapılacak başvurularda ise 300 TL'nin Bakanlık hesabına, 100 TL'nin ilgili yerel birim (Kalkınma Ajansı) hesabına yatırıldığına dair belge,
- ✓ Yatırımcı firmanın ortaklık yapısı, sermaye miktarı ve faaliyet konuları açısından nihai durumunu gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi aslı veya noterden veya sicil merciinden tasdikli örneği,
- ✓ Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak müracaatlar hariç olmak üzere; Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumu'na muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığına veya tecil ve/veya taksitlendirildiğine ya da yapılandırıldığına ve yapılandırmanın bozulmadığına dair Sosyal Güvenlik Kurumu'nun ilgili birimlerinden alınacak yazı veya Kurumun elektronik bilgi iletişim ortamından alınacak barkodlu çıktı,
- ✓ Yatırım türüne göre, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan alınacak 'Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı' veya 'Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı' veya karara ilişkin yazı,
- ✓ Teşvik belgesi talebinde bulunulmadan önce yatırımın karakteristiğine bağlı olarak ilgili mevzuatı gereği diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gereken ve Tebliğin 2 numaralı ekinde belirtilen bilgi ve belgeler,
- ✓ Stratejik yatırımlar için ayrıca, yatırım konusu ile ilgili olarak sektörel, mali ve teknik analizlerin yanında stratejik yatırımlar için aranan kriterlerin her birinin yerine getirildiğini tevsik eden bilgi, belge, hesap ve tabloları içeren fizibilite raporu,
- ✓ Yatırımın sektörüne, büyüklüğüne veya teşvik uygulamalarına bağlı olarak Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünce talep edilebilecek diğer bilgi ve belgeler.

3. TEŞVİK UYGULAMALARI

Karar kapsamında yer alan teşviklerin uygulanması açısından iller, sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksine göre 6 bölgeye ayrılmıştır ve Ek-1'de gösterilmiştir.

Teşvik sistemi dört uygulamadan oluşur:

3.1. Genel Teşvik Uygulamaları

Bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar ile teşvik edilmeyecek veya teşviki için öngörülen şartları sağlamayan yatırım konuları hariç olmak üzere belirtilen sabit yatırım tutarları ve üzerindeki yatırımlar bölge ayrımı yapılmaksızın aşağıdaki destek unsurlarından yararlandırılabilir:

a) **Gümrük vergisi muafiyeti:** Teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal teslimleri gümrük vergisinden istisna edilir.

b) **Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası:** Teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri katma değer vergisinden istisna edilir.

c) **Gelir vergisi stopajı desteği:** 6. Bölgede gerçekleştirilecek yatırımlarda asgari on işçi çalıştıranların iş yerleri için gelir vergisi desteği sağlanır.

d) **Sigorta primi işveren hissesi desteği (tersanelerin gemi ve inşaa yatırımları için):** Teşvik belgeli yatırımlarda son 6 aya ait ortalama işçi sayısına ilave edilen istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının hazine tarafından karşılanmasıdır.

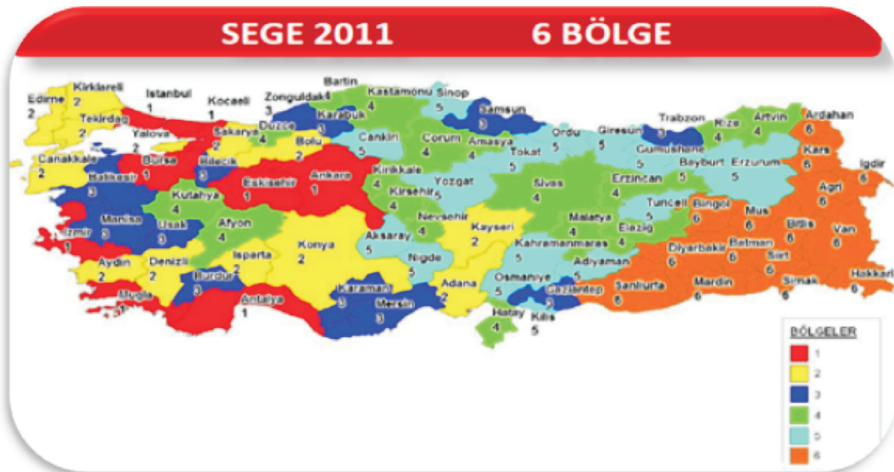
Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için:

- ➡ Asgari sabit yatırım tutarının 1. ve 2. bölgelerde bir milyon TL, 3., 4., 5. ve 6. bölgelerde beşyüzbin TL olması,
- ➡ Belirlenen asgari kapasite, sabit yatırım tutarı ve diğer şartları birlikte sağlaması gerekir.

3.2. Bölgesel Teşvik Uygulamaları

Yeni teşvik uygulamasında, bölgesel sistem yerine, "İl Bazlı Bölgesel Teşvik Sistemi"ne geçilmiştir. İllerin, bölgesel dağılımdaki yerleri, daha sonra TÜİK'in periyodik çalışmaları sonucunda elde edilecek veriler çerçevesinde gözden geçirilebilecek, bir değişim varsa, illerin listedeki yeri de ona göre değişebilecektir. Yani bölgeler sabit değil, değişkendir.

1. BÖLGE	2. BÖLGE	3. BÖLGE	4. BÖLGE	5. BÖLGE	6. BÖLGE
Ankara Antalya Bursa Eskişehir İstanbul İzmir Kocaeli Muğla	Adana Aydın Bolu Çanakkale Denizli Edirne İsparta Kayseri Kırklareli Konya Sakarya Tekirdağ Yalova	Balıkesir Bilecik Burdur Gaziantep Karabük Karaman Manisa Mersin Samsun Trabzon Uşak Zonguldak	Afyonkarahisar Amasya Artvin Bartın Çorum Düzce Elazığ Erzincan Hatay Kastamonu Kırıkkale Kırşehir Kütahya Malatya Nevşehir Rize Sivas	Adıyaman Aksaray Bayburt Çankırı Erzurum Giresun Gümüşhane Kahramanmaraş Kilis Niğde Ordu Osmaniye Sinop Tokat Tunceli Yozgat	Ağrı Ardahan Batman Bingöl Bitlis Diyarbakır Hakkari İğdır Kars Mardin Muş Siirt Şanlıurfa Şırnak Van

Bingöl, Elazığ, Malatya ve Tunceli illerimizde Bölgesel Teşvik Uygulamaları kapsamına giren sektörler ve asgari yatırım tutarları tabloda belirtildiği gibidir. Bingöl ilimiz 6. Bölgede yer aldığı için asgari yatırım tutarı şartı sağlandığı takdirde sektör ayrımı yapılmadan bütün sektörler bölgesel teşvik uygulaması kapsamında değerlendirilebilecektir.

US-97 Kodu	Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	4. Bölge ELAZIĞ ve MALATYA	5. Bölge TUNCELİ	6. Bölge BİNGÖL
0121	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnot 5'te belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
0500.0.04	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı (dip not 6'da belirtilen yatırım konuları hariç)	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
17	Tekstil ürünleri imalatı (dip not 8'de belirtilen şartları sağlamayan iplik ve dokuma yatırımları hariç)	Tekstilin aprenmesi yatırımları için 10 Milyon TL, diğer yatırım konularında 1 Milyon TL	Tekstilin aprenmesi yatırımları için 10 Milyon TL, diğer yatırım konularında 1 Milyon TL	500 Bin TL
18	Giyim eşyası imalatı	1 Milyon TL'nin üzerindeki tevsii ve modernizasyon yatırımları	500 Bin TL	500 Bin TL
1912 ve 1920	Bavul, el çantası, saraciye, ayakkabı vb imalatı	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	10 Milyon TL	10 Milyon TL	500 Bin TL
2423	İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
2695.1, 2694.2.01, 2694.3.01	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı; inşaat amaçlı beton ürünleri imalatı, kireç, alçı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
2720, 273	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, metal döküm sanayi	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
28	Metal eşya	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
29	Makine ve teçhizat imalatı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
30	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
31	Elektrikli makine ve cihazları imalatı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
32	Radio, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
33	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
361	Mobilya imalatı (sadece plastikten imal edilenler hariç)	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
5510.1.01, 5510.2.01, 5510.3.02, 5510.5.02, 5510.5.04	Oteller	3 yıldız ve üzeri	3 yıldız ve üzeri	500 Bin TL
5510.3.01	Öğrenci yurtları	100 öğrenci	100 öğrenci	500 Bin TL
6302.0.01	Soğuk hava deposu hizmetleri	500 metrekare	500 metrekare	500 metrekare
6302.0.03	Lisanslı depoculuk	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
80 (809 hariç)	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dahil yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	Hastane yatırımı, huzurevi	Hastane: 500 Bin TL Huzurevi: 100 kişi	Hastane: 500 Bin TL Huzurevi: 100 kişi	500 Bin TL
	Akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
	Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
	Seracılık	10 dekar	10 dekar	5 dekar

Kanunda belirtilen sektörler ilin bulunduğu bölgedeki şartları sağlamaları halinde aşağıdaki desteklerden yararlanılabilir:

a) Gümrük vergisi muafiyeti: Teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal teslimleri gümrük vergisinden istisna edilir.

b) KDV istisnası: Teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri katma değer vergisinden istisna edilir.

c) Vergi indirimi: Yatırımlarda belirlenen oranlarda indirim tutarı yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar devam edilen kurumlar/gelir vergisi indirimidir.

VERGİ İNDİRİMİ				
Bölgeler	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Vergi İndirim Oranı (%)	İşletme / Yatırım Döneminde Uygulanacak Yatırıma Katkı Oranı (%)	
			Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi
I. Bölge	15	50	0	100
II. Bölge	20	55	10	90
III. Bölge	25	60	20	80
Malatya - Elazığ (IV. Bölge)	30	70	30	70
Tunceli (V.Bölge)	40	80	50	50
Bingöl (VI. Bölge)	50	90	80	20

Yeni Teşvik sisteminin getirdiği en önemli yeniliklerden biri vergi indiriminden yatırımcıların “yatırım döneminde” de yararlanabilmeleridir. Örneğin Elazığ Organize Sanayi Bölgesinde (OSB) 1 milyon TL tutarında bir yatırım yapılması durumunda; yatırıma katkı tutarı toplam yatırım tutarının %40'ı oranında (400 Bin TL) olacaktır. Söz konusu indirimin %50'si olan 200 bin TL'lik kısmı yatırım döneminde diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlara uygulanabilecektir.

OSB'de yapılan yatırımlar bir alt bölgenin vergi indiriminden yararlanırlar. 6.Bölgede yer alan OSB'lerde yatırıma katkı tutarı % 50'den %55'e yükselmektedir.

d) Sigorta primi işveren hissesi desteği: Teşvik belgeli yatırımlarda son 6 aya ait ortalama işçi sayısına ilave edilen istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının hazine tarafından karşılanmasıdır.

e) Yatırım yeri tahsis: Maliye Bakanlığınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir.

f) Faiz desteği (3, 4, 5 ve 6. bölgelerdeki yatırımlar için): Talep edilmesi halinde destekler-den yararlanacak yatırımlar için bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli yatırım kredilerinin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yetmişine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kâr payının bölgelere göre değişen yüzdeleri azami ilk beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilir.

FAİZ DESTEĞİ			
BÖLGELER	DESTEK ORANI		AZAMİ DESTEK TUTARI (Bin TL)
	TL Cinsi Kredi	Döviz Cinsi Kredi	
I. Bölge	-	-	-
II. Bölge	-	-	-
III. Bölge	3 Puan	1 Puan	500
Malatya – Elazığ (IV. Bölge)	4 Puan	1 Puan	600
Tunceli (V.Bölge)	5 Puan	2 Puan	700
Bingöl(VI.Bölge)	7 Puan	2 Puan	900

g) Gelir vergisi stopajı desteği: 6. bölge için düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarla sağlanan ilave istihdam için, asgari on işçi çalıştıranların iş yerleri için belgede kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işçi ücretlerinin asgari ücrete tekabül eden kısmı üzerinden hesaplanan gelir vergisinde destek sağlanabilir.

h) Sigorta primi desteği: 6. bölgede; teşvik belgesine istinaden gerçekleştirilecek yatırımla sağlanan ilave istihdam için, tamamlama vizesi yapılan teşvik belgesinde kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi gereken sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı (124 TL), tamamlama vizesinin yapılmasını müteakip 10 yıl süreyle işveren adına Bakanlık bütçesinden karşılanabilir.

3.2.1. Bölgesel Teşvik Uygulama Örnekleri

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında yapılacak 1 milyon TL'lik bir yatırımın yararlanacağı destek tutarları istihdam sayılarına göre aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Yatırım Tutarı: 1 Milyon, İstihdam: 10 Kişi			
Bölgeler	Elazığ - Malatya (4.bölge)	Tunceli (5.bölge)	Bingöl (6.bölge)
Destek Unsurları (Bin TL)			
KDV İstisnası	23	23	23
Gümrük Vergisi Muafiyeti	14	14	14
Vergi İndirimi	300	400	500
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	132	154	220
Yatırım Yeri Tahsisi	50	50	50
Gelir Vergisi Stopajı			144
Sigorta Primi İşçi Hissesi			158
Toplam Devlet Desteği	519	641	1109
Destek Yoğunluğu (Yüzde)	51,90%	64,10%	110,90%

Yatırım Tutarı: 1 Milyon, İstihdam: 20 Kişi			
Bölgeler	Elazığ - Malatya (4.bölge)	Tunceli (5.bölge)	Bingöl (6.bölge)
Destek Unsurları (Bin TL)			
KDV İstisnası	23	23	23
Gümrük Vergisi Muafiyeti	14	14	14
Vergi İndirimi	300	400	500
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	250	308	440
Yatırım Yeri Tahsisi	50	50	50
Gelir Vergisi Stopajı			288
Sigorta Primi İşçi Hissesi			316
Toplam Devlet Desteği	637	795	1631
Destek Yoğunluğu (Yüzde)	63,70%	79,50%	163,10%

Yatırım Tutarı: 1 Milyon, İstihdam: 30 Kişi			
Bölgeler	Elazığ - Malatya (4.bölge)	Tunceli (5.bölge)	Bingöl (6.bölge)
Destek Unsurları (Bin TL)			
KDV İstisnası	23	23	23
Gümrük Vergisi Muafiyeti	14	14	14
Vergi İndirimi	300	400	500
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	250	350	500
Yatırım Yeri Tahsisi	50	50	50
Gelir Vergisi Stopajı			432
Sigorta Primi İşçi Hissesi			474
Toplam Devlet Desteği	637	837	1993
Destek Yoğunluğu (Yüzde)	63,70%	83,70%	199,30%

Yatırım Tutarı: 1 Milyon, İstihdam: 40 Kişi			
Bölgeler	Elazığ - Malatya (4.bölge)	Tunceli (5.bölge)	Bingöl (6.bölge)
Destek Unsurları (Bin TL)			
KDV İstisnası	23	23	23
Gümrük Vergisi Muafiyeti	14	14	14
Vergi İndirimi	300	400	500
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	250	350	500
Yatırım Yeri Tahsisi	50	50	50
Gelir Vergisi Stopajı			576
Sigorta Primi İşçi Hissesi			632
Toplam Devlet Desteği	637	837	2295
Destek Yoğunluğu (Yüzde)	63,70%	83,70%	229,50%

Yatırım Tutarı: 1 Milyon, İstihdam: 10 Kişi (OSB içi)			
Bölgeler	Elazığ - Malatya (4.bölge)	Tunceli (5.bölge)	Bingöl (6.bölge)
Destek Unsurları (Bin TL)			
KDV İstisnası	23	23	23
Gümrük Vergisi Muafiyeti	14	14	14
Vergi İndirimi	400	500	550
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	154	220	264
Yatırım Yeri Tahsisi	50	50	50
Gelir Vergisi Stopajı			144
Sigorta Primi İşçi Hissesi			158
Toplam Devlet Desteği	641	807	1203
Destek Yoğunluğu (Yüzde)	64,10%	80,70%	120,30%

Yatırım Tutarı: 1 Milyon, İstihdam: 20 Kişi (OSB içi)			
Bölgeler	Elazığ - Malatya (4.bölge)	Tunceli (5.bölge)	Bingöl (6.bölge)
Destek Unsurları (Bin TL)			
KDV İstisnası	23	23	23
Gümrük Vergisi Muafiyeti	14	14	14
Vergi İndirimi	400	500	550
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	308	440	500
Yatırım Yeri Tahsisi	50	50	50
Gelir Vergisi Stopajı			288
Sigorta Primi İşçi Hissesi			316
Toplam Devlet Desteği	795	1027	1741
Destek Yoğunluğu (Yüzde)	79,50%	102,70%	174,10%

Yatırım Tutarı: 1 Milyon, İstihdam: 30 Kişi (OSB içi)			
Bölgeler	Elazığ - Malatya (4.bölge)	Tunceli (5.bölge)	Bingöl (6.bölge)
Destek Unsurları (Bin TL)			
KDV İstisnası	23	23	23
Gümrük Vergisi Muafiyeti	14	14	14
Vergi İndirimi	400	500	550
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	350	500	500
Yatırım Yeri Tahsisi	50	50	50
Gelir Vergisi Stopajı			432
Sigorta Primi İşçi Hissesi			474
Toplam Devlet Desteği	837	1087	2043
Destek Yoğunluğu (Yüzde)	83,70%	108,70%	204,30%

Yatırım Tutarı: 1 Milyon, İstihdam: 40 Kişi (OSB içi)			
Bölgeler	Elazığ - Malatya (4.bölge)	Tunceli (5.bölge)	Bingöl (6.bölge)
Destek Unsurları (Bin TL)			
KDV İstisnası	23	23	23
Gümrük Vergisi Muafiyeti	14	14	14
Vergi İndirimi	400	500	550
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	350	500	500
Yatırım Yeri Tahsisi	50	50	50
Gelir Vergisi Stopajı			576
Sigorta Primi İşçi Hissesi			632
Toplam Devlet Desteği	837	1087	2345
Destek Yoğunluğu (Yüzde)	83,70%	108,70%	234,50%

Sadece 6.Bölgede yer alan Bingöl ilimize yapılacak yatırımlar için Sigorta Primi İşçi ve İşveren Hissesi Destekleri ile Gelir Vergisi Stopajı Desteğinin uygulanması sonucu elde edilecek maddi karşılığın bir işçi için aylık toplam 435 TL olduğu görülür. Dolayısıyla Bingöl'de teşvik belgeli yatırım yapan bir yatırımcının bir işçi için devletten aldığı indirim brüt asgari ücretin % 40'ına tekabül etmektedir. Bu çerçevede Bingöl emek yoğun sektörler için ülkemizin en avantajlı illerinden biridir.

3.2.2. Öncelikli Yatırım Konuları

Aşağıdaki yatırım konuları 5. bölgede uygulanan bölgesel desteklerden faydalanabilir. Ancak bu yatırımlar 6. bölgede yer almaları halinde bulunduğu bölge desteklerine tabidir.

- ✓ Denizyolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar.
- ✓ Özel sektör tarafından yapılacak şehirlerarası yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları ile şehir içi yük taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları.
- ✓ Test merkezleri, rüzgar tüneli ve bu mahiyetteki yatırımlar (otomotiv, uzay veya savunma sanayine yönelik olanlar).
- ✓ Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde (KTKGB) yapılacak turizm yatırımlarından bölgesel desteklerden yararlanabilecek nitelikteki turizm konaklama yatırımları.
- ✓ Asgari ellibin metrekare kapalı alana sahip uluslararası fuar yatırımları (konaklama ve alışveriş merkezi üniteleri hariç).

- ✓ Sağlık Bakanlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek asgari yirmimilyon Türk Lirası tutarındaki biyoteknolojik ilaç, onkoloji ilaçları ve kan ürünleri üretimine yönelik yatırımlar.
- ✓ Savunma Sanayii Müsteşarlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek asgari yirmimilyon Türk Lirası tutarındaki savunma, havacılık ve uzay alanındaki yatırımlar.
- ✓ Maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları (4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununda tanımlanan I. grup madenler ve mıcır yatırımları ile İstanbul ilinde gerçekleştirilecek istihraç ve/veya işleme yatırımları hariç).
- ✓ Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan ilk, orta ve lise eğitim yatırımları.
- ✓ Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından desteklenen AR-GE projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar.

Elazığ, Malatya ve Tunceli illerinin önemli bir kısmını kapsayan Keban Baraj Gölü, Murat Nehri, Peri Suyu ve Hazar Gölünün oluşturduğu Fırat Havzası Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim bölgesindedir. Bu bölgede yapılacak turizm yatırımları 5. bölge teşvik uygulamalarından yararlanabilecektir.

3.2.3. Bir Alt Bölge Desteğinden Yararlanacak Yatırımlar

Büyük ölçekli yatırımlar veya bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesi düzenlenen yatırımlar:

Yatırımın organize sanayi bölgesinde (OSB) gerçekleştirilmesi veya

Yatırımın, aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi ve ortak faaliyet gösterilen alanda entegrasyonu sağlayacak bir yatırım olması;

koşullarından en az birini sağlamaları halinde vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından bulundukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir.

✓ **Ar-Ge Ve Çevre Yatırımları** KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti ve faiz desteğinden yararlandırılır. Söz konusu yatırımlar, 6. bölgede gerçekleştirilmesi halinde gelir vergisi stopajı ve sigorta primi desteğinden de yararlanabilir.

3.3. Büyük Ölçekli Yatırımlar

Belirtilen asgari sabit yatırım tutarlarını sağlayan yatırım konuları aşağıdaki desteklerden yararlandırılabilir:

Gümrük vergisi muafiyeti

KDV istisnası

Vergi indirimi

Siğorta primi isveren hissesi desteği

Yatırım yeri tahsisi

Gelir vergisi stopajı desteği

Sigorta primi işçi hissesi desteği

Yatırım Konuları	Asgari Sabit Yatırım Tutarı (Milyon)
Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	200
Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	1000
Transit Boru Hattıyla Taşımacılık Hizmetleri Yatırımları	50
Motorlu Kara Taşıtları Ana Sanayi Yatırımları	200
Motorlu Kara Taşıtları Yan Sanayi Yatırımları	50
Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ve / veya Vağon İmalatı Yatırımları	50
Liman ve Liman Hizmetleri Yatırımları	200
Elektronik Sanayi Yatırımları	50
Tıbbi Alet, Hassas ve Optik İmalatı Yatırımları	50
İlaç Üretimi Yatırımları	50
Hava ve Uzay Taşıtları ve / veya parçaları İmalatı Yatırımları	50
Makine (Elektrikli Makine ve Cihazlar Dahil) İmalatı Yatırımları	50
Metal Üretimine Yönelik Yatırımlar	50

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLARIN TEŞVİKİ						
Destek Unsurları	I	II	III	Malatya-Elazığ	Tunceli	Bingöl
KDV İstisnası	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vergi İndirimi Yatırıma Katkı Oranı (OSB dışı)	25	30	35	40	50	60
OSB içi	30	35	40	50	60	65
Sigorta Primi İşveren H.Desteği (OSB Dışı)	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
OSB içi	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl	12 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Faiz Desteği	YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	YOK
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl
Sigorta Primi İşçi H Desteği	YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl

3.4. Stratejik Yatırımlar

Aşağıda yer alan kriterlerin tamamını birlikte sağlayan, ithalat bağımlılığı yüksek ürünlerin üretime yönelik yatırımlar stratejik yatırım olarak değerlendirilir.

- a) Asgari sabit yatırım tutarının elli milyon Türk Lirasının üzerinde olması (münhasıran bu yatırımların enerji ihtiyacını karşılamak üzere gerçekleştirilecek doğalgaza dayalı olmayan enerji yatırımlarının, tesis kurulu gücü ile orantılanacak kısmı dâhil)
- b) Yatırım konusu ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması
- c) Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde, belge konusu yatırımla sağlanacak katma değer in asgari yüzde kırk olması
- d) Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının elli milyon ABD Dolarının üzerinde olması

Teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından gerçekleştirilecek yatırımlar bu madde kapsamında değerlendirilmez.

Kriterleri sağlayan yatırımlar bölge farkı gözetilmeksizin aşağıdaki desteklerden yararlandırılabilir:

KDV İstisnası

Vergi İndirimi

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

Yatırım Yeri Tahsisi

Faiz Desteği

KDV İadesi

Gelir Vergisi Stopajı Desteği

Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği

4. YATIRIM SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR

✓ Yatırımın başlangıç tarihi, teşvik belgesi için Bakanlığa veya ilgili yerel birime müracaat tarihidir. Ancak, yatırıma başlanıldığının kabul edilebilmesi için, yatırımın başlangıç tarihinden sonra arazi-arsa, altyapı, bina-inşaat, makine ve teçhizat (avans ve ön ödemeler dahil) ile diğer yatırım harcamalarına yönelik olarak teşvik belgesinin ilk düzenlendiği tarihteki sabit yatırım tutarı esas alınmak üzere, sabit yatırım tutarının en az yüzde onu oranında harcama yapılması gerekir.

Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları teşvik belgesi kapsamına alınmaz. Bu nedenle teşvik belgesi başvurusu, başvuruya konu yatırım gerçekleşmeden önce yapılmalıdır.

✓ Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımların proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda öngörülen sürede gerçekleştirilmesi esastır. Yatırımın öngörülen sürede gerçekleştirilememesi hâlinde, teşvik belgesinde kayıtlı ilk sürenin yarısı kadar ek süre verilebilir. Bu şekilde hesaplanan ek sürenin bir yıldan az olması halinde ek süre bir yıl olarak uygulanabilir.

✓ Yatırım süresi içerisinde gerçekleşecek mücbir sebep veya fevkalade hâl durumu nedeniyle yatırımın belgede kayıtlı süre içerisinde gerçekleştirilemediğinin yatırımcılar tarafından tevsik edilmesi hâlinde Bakanlıkça bu durum gözönünde bulundurularak ilave süre verilebilir.

✓ Yatırımcı, öngörülen süre veya ek süre bitimini müteakip altı ay içinde yatırımın tamamlama vizesinin yapılması için teşvik belgesini düzenleyen yerel birime veya Bakanlığa müracaat eder. Bu süre içerisinde müracaat edilmemesi ve daha sonra teşvik belgesinin herhangi bir nedenle iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması durumunda geçen süreden kaynaklanan cezanın sorumluluğu yatırımcıya aittir.

✓ Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında gerçekleştirilen yatırımların, işletmeye geçiş tarihinden itibaren asgari beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunması gerekir. Ancak, Bakanlıktan izin alınması ve yatırım konusunun taşınılacak bölgede desteklenecek konular arasında yer alması kaydıyla diğer bölgelere taşınılabilir. Bulunduğu bölgeden daha az destek alan üst bölgelere, aynı bölgede bulunan OSB'den OSB dışına veya ilgili yatırım konusunun desteklenmediği bölgelere taşınmalarda, taşındığı bölgenin yararlandığı desteği aşan kısım ile taşındığı bölgede bulunmayan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. İşletmeye geçiş tarihinden itibaren beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunan yatırımların diğer bölgelere taşınması serbesttir.

✓ Genel teşvik uygulamasından yararlanan yatırımların yer değişikliği talepleri, yatırım dönemi de dâhil olmak üzere Bakanlıkça değerlendirilerek proje bazında sonuçlandırılır.

✓ Bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanamaz. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanılan veya yararlanılacak yatırım harcamaları için, bu Karar kapsamındaki desteklerden yararlanmak üzere Bakanlığa müracaat edilemez. Bu madde hükmüne aykırı davranılması halinde, bu Karar kapsamında yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır.

EKLER

EK - 1 Yerel Birimlerce Teşvik Belgesi Düzenlenebilecek Sektör ve Konular

Sektörün US 97 KODU	YATIRIM KONULARI
15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı
17	Tekstil ürünleri imalatı (Yün ipliği hariç olmak üzere, tekstil elyafının hazırlanması ve eğirilmesi konusunda sadece modernizasyon yatırımları ve halı, tafting, dokunmamış ve örülmemiş kumaş ile çuval hariç olmak üzere tekstil dokumacılığı konusunda sadece modernizasyon yatırımları)
18	Giyim eşyası imalatı
19	Derinin tabaklanması ve işlenmesi
20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) ; hasır ve buna benzer, örülerek yapılan maddelerin imalatı
21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı
23	Rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıt imalatı (Madencilik yatırımları hariç)
24	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı
25	Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı
26	Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı
27	Ana metal sanayi (2710 demir çelik ana sanayi hariç)
28	Metal eşya sanayi
29	B.y.s. makine ve teçhizat imalatı
30	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı
31	B.y.s. elektrikli makine ve cihazların imalatı
32	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı
33	Tıbbi aletler, hassas ve optik aletler ile saat imalatı
34	Motorlu kara taşıtı, römork ve yarı römork imalatı
35	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (Gemi ve yat inşa yatırımları hariç)
36	Mobilya imalatı; b.y.s. diğer imalat
	Ürün paketleme hizmeti yatırımları
	Belediye ve il özel idarelerinin hizmet ve altyapı yatırımları

EK - 2 Teşvik Edilmeyecek Veya Teşviki Belirli Şartlara Bağlı Yatırım Konuları

I - TEŞVİK EDİLMEMEYECİK YATIRIMLAR

A. TARIM VE TARIMSAL SANAYİ

- 1) Un, irmik (makarna imalatı ile entegre irmik yatırımları ve mısır irmiği yatırımları hariç), yem (balık unu, balık yağı, balık yemi ve entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi hariç), nişasta ve nişasta bazlı şeker.
- 2) Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek)
- 3) Küp şeker.
- 4) 5 dekarın altındaki seracılık yatırımları.
- 5) Bitkisel üretim (5 dekar ve üstü seracılık yatırımları, kültür mantarı yetiştiriciliği ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği hariç).
- 6) Bölgesel uygulamalar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları ve şartlı desteklenecek hayvancılık yatırımları dışındaki hayvancılık yatırımları.
- 7) 5 ton/gün ve altında üretim kapasitesine sahip süt işleme yatırımları.

B. İMALAT, ENERJİ VE MADENCİLİK YATIRIMLARI

- 1- Tuğla ve kiremit üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar.
- 2- Kütlü pamuk işleme yatırımları.
- 3- İplik ve dokuma (yün ipliği, 15 Milyon Türk Lirasının üzerindeki iplik yatırımları, 5 Milyon Türk Lirasının üzerindeki dokuma yatırımları, akıllı ve çok fonksiyonlu teknik tekstil, halı, tafting, dokunmamış/örülmemiş kumaş ve çuval üretimine yönelik yatırımlar hariç) konularında modernizasyon yatırımları dışındaki yatırımlar.
- 4- Doğalgaza dayalı elektrik üretimi yatırımları.
- 5- Rödovans sözleşmesine istinaden gerçekleştirilecek madencilik yatırımları (Kamu kurum ve kuruluşları veya bunların doğrudan iştirakleri ile yapılan anlaşmalara istinaden kamuya ait maden sahalarında yapılan madencilik yatırımları bu kapsamda değerlendirilmez).
- 6- Kömür istihracına yönelik yatırımlar (Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonunun uluslararası kodifikasyon sistemine göre "düşük C" kategorisinde yer alan kömürler hariç).

7- Ek-5'de yer alan demir çelik ürünlerinin üretimine yönelik yatırımlar (Ancak, bu üretim konularında aşağıdaki kriterleri birlikte sağlayan işletmeler sadece genel teşvik sisteminden desteklenebilir.

- a) Ortaklık yapısındaki bir veya birden fazla tüzel kişinin veya kamu kurum ve kuruluşunun hisseleri toplamının %25 veya daha fazla olmaması.
- b) Başka bir işletmenin sermayesinin %25 veya daha fazlasına sahip olmaması.
- c) Çalışan sayısı yıllık 250 kişiden az olması.
- d) Yıllık net satış hasılatı 50 milyon Avro veya mali bilançosu değeri 43 milyon Avro karşılığı Türk Lirasını aşmaması.

Bu kriterler, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden düzenlenen belgelere de uygulanabilir).

8- Sentetik elyaf veya sentetik ipliğin ekstrüzyon yöntemiyle üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar (Ancak, söz konusu modernizasyon yatırımları ile 7 nci maddede belirtilen kriterleri birlikte sağlayan işletmelerin sentetik elyaf veya sentetik ipliğin ekstrüzyon yöntemiyle üretimine yönelik yatırımları sadece genel teşvik sisteminden desteklenebilir).

C. HİZMETLER SEKTÖRÜ

1- İlkokul, ortaokul, lise, yüksekokul, üniversite, yükseköğretim ve teknik ve mesleki öğretim dışında kalan eğitim yatırımları ile yetişkinlerin eğitilmesine yönelik (kurslar, dershaneler vb) yatırımlar.

2- Hastane yatırımları, tıp merkezleri, diyaliz merkezleri, tahlil laboratuvarları ve manyetik görüntüleme merkezleri dışında kalan sağlık yatırımları.

3- Turizm yatırım/işletme belgeli oteller, butik oteller, tatil köyleri, özel konaklama tesisleri ve dağ/yayla evleri dışında kalan turizm konaklama tesisleri.

4- Ülke genelinde yayım yapan günlük gazete basım hizmetleri, televizyon/radyo yayıncılığı ve baskı, basım, matbaa ve ambalaj yatırımları dışındaki basın ve yayın yatırımları.

5- Sinema salonu yatırımları.

6- Müteahhitlik hizmetleri ve konut üretimine yönelik yatırımlar.

7- Yolcu ve yük taşımacılığına yönelik otobüs ile çekici ve treyler yatırımları (Belediyelerin yapacakları yatırımlar hariç).

8- Hipermarket, ticaret merkezi, alışveriş merkezi ve otopark yatırımları dâhil toptan ve perakende ticarete yönelik yatırımlar.

9- Kara taşıtları bakım, onarım ve servis istasyonu yatırımları.

- 10- Petrol ürünleri (LPG dâhil) dağıtım yatırımları, akaryakıt istasyonu yatırımları.
- 11- Karayolları dinlenme tesisi yatırımları, mola noktaları.
- 12- Lokantalar, kafeteryalar, eğlence yerleri, günübirlik tesisler, termal kür tesisleri, sağlıklı yaşam tesisleri, yüzme havuzları.
- 13- Yat ithali yatırımları.
- 14- Taşıt kiralama yatırımları.
- 15- Halı yıkama yatırımları.
- 16- Gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri (Yazılım, AR-GE faaliyetleri, veri tabanı faaliyetleri, veri işleme, teknik test ve analiz faaliyetleri, ambalajlama faaliyetleri ile gösteri, sergi ve kongre faaliyetleri hariç).
- 17- Finansal kiralama faaliyetleri hariç olmak üzere mali aracı kuruluşların yatırımları.
- 18- Kapalı alanı 500 m²'nin altında olan soğuk hava deposu yatırımları.
- 19- Komple yeni ve tevsi niteliğindeki tersane yatırımları.

II - TEŞVİKİ BELİRLİ ŞARTLARA BAĞLI YATIRIM KONULARI

A. TARIM VE TARIMSAL SANAYİ

- 1- Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş.
- 2- Et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş.
- 3- Damızlık büyükbaş entegre hayvan yetiştiriciliğinde (et/süt yönlü) asgari 150 büyükbaş/dönem.
- 4- Kanatlı entegre yatırımlarında 100.000 adet/dönem.
- 5- Süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında (damızlık dâhil) 1.000 küçükbaş/dönem şartı aranır.

B. İMALAT SANAYİ

- 1- Düz örme konusunda yapılacak yatırımlarda toplam makine sistem sayısının asgari 60 olması şartı aranır.
- 2- Hazır beton yatırımlarında asgari 100 m³/saat ve üzerindeki komple yeni yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

C. HİZMETLER SEKTÖRÜ

1- Bir veya birkaç yerde gümrükleme ve sigortacılık hizmetlerinin de sunulduğu antrepo, elleçleme-paketleme ve otomasyon hizmetlerini birlikte içeren, asgari toplam kapalı alanı 10.000 m2 olan entegre lojistik yatırımları için, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından alınmış L2 belgesinin yatırım süresi sonuna kadar ibraz edilmesi kaydıyla, teşvik belgesi düzenlenebilir. Söz konusu teşvik belgeleri kapsamına yük taşımacılığına yönelik araçlar dâhil edilmez.

2- Boru hattıyla taşımacılık, petrol ve doğalgaz ürünleri, dolum ve depolama tesisi yatırımlarında dağıtım araçları ve tüpler hariç olmak üzere, sadece sabit tesise yönelik harcamalar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

3- Kültür yatırımları için, Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak kültür belgesine istinaden teşvik belgesi düzenlenebilir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmez.

4- Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak turizm belgesini haiz eğlence merkezi ve temalı tesis gibi konaklama içermeyen turizm yatırımları teşvik belgesine bağlanabilir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmez.

5- Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak Kültür veya Turizm Belgesini haiz fuar, kongre, sergi ve gösteri merkezi yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir. Fuar ve sergi merkezlerinde, otopark hariç asgari kapalı alanın 5000 m², kongre merkezlerinde asgari koltuk sayısının 1000, gösteri merkezlerinde ise asgari koltuk sayısının 2500 olması şartı aranır.

6- Spor tesisi yatırımlarında asgari 10 Milyon TL sabit yatırım şartı aranır.

7- Havaalanı yer hizmeti yatırımlarında teşvik belgesi kapsamına trafiğe çıkmayan ve sadece apronda kullanılan motorlu taşıtlar dâhil edilebilir. Binek otomobilleri proje kapsamına dâhil edilmez.

8- Havayolu işletmeciliği ve kargo taşımacılığı yatırımlarında temin edilecek uçaklarda birim başına asgari kapasitenin 50 koltuk, kargo uçaklarında ise asgari kargo kapasitesinin 30.000 kg olması şartı aranır. Faaliyet konusu bizatihi havayolu işletmeciliği ve/veya kargo taşımacılığı olan yatırımlar dışında genel amaçlı ve hava taksi işletmeciliği amaçlı yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenmez.

9- Uydu, telsiz, kablo vb. iletişim ortamlarından gelen haberleşme, radyo, televizyon ve veri sinyallerini birleştirip tek bir paket halinde nihai tüketiciye iletimini sağlayan hizmet yatırımlarında nihai hizmeti alanlar tarafından kullanılan yatırım malları destek unsurlarından faydalandırılmaz.

10- Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri, birlik, kooperatif vb. kuruluşların görev alanlarına yönelik olarak yapacakları yatırımlar proje bazında değerlendirilerek teşvik belgesi düzenlenebilir.

11- Sadece vinç hizmetlerine yönelik yatırımlarda her bir vinç için asgari 100 ton kaldırma kapasitesi aranır. 500 ton kaldırma kapasitesinin altında kullanılmış vinç ithaline izin verilmez.

12- Çamaşır yıkama ve kurutma yatırımlarında asgari 2 Milyon TL sabit yatırım şartı aranır.

13- Yat inşaa yatırımlarında teşvik belgesi düzenlenebilmesi için yat boyunun asgari 24 metre olması şartı aranır.

EK - 3 Yatırımın Karakteristiğine Bağlı Olarak Teşvik Belgesi Talebinde Bulunulmadan Önce İlgili Mevzuatı Gereği Diğer Kamu Kurum Ve Kuruluşlarından Alınması Gereken Bilgi Ve Belgeler

1. Madencilik ve Enerji Yatırımlarında;

- a. 3213 sayılı Maden Kanununa tabii istihraç ve istihracı da ihtiva eden entegrasyon yatırımlarında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından bizzat yatırımcı adına düzenlenmiş İşletme Ruhsatı ve İşletme İzninin tasdikli suretleri,
- b. 3213 sayılı Maden Kanununda tanımlanan 1(a) grubu madenlerden İl Özel İdareleri tarafından ruhsatlandırılanlarda İşletme Ruhsatı tasdikli sureti,
- c. Elektrik Piyasası Yönetmeliğine tabii elektrik enerjisi üretimi, iletimi ve dağıtımına yönelik yatırımlarda, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından yatırımcı adına düzenlenen lisansın tasdikli sureti,
- d. Enerji Piyasası mevzuatına uygun olarak, kendi ihtiyaçlarını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi yapan ve iletim veya dağıtım şebekesi ile paralel çalışmayan (ada konumundaki) üretim tesisleri ile ilgili olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan alınacak proje onayına ilişkin yazı,
- e. Jeotermal sondaj ve üretim yatırımlarında İşletme Ruhsatı, petrol ve doğalgaz sondaj ve üretim yatırımlarında ise ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşlarının mevzuatında yer alan nihai izin ve/veya ruhsatlar.
- f. Kömür istihraç yatırımlarında kömürün, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonunun uluslararası kodifikasyon sistemine göre "düşük C" kategorisinde olduğuna dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan alınacak yazı.
- g. Rödovensli madencilik yatırımlarında sözleşme/anlaşma yapılan kamu kurumu veya iştirakinden alınacak yazı.

Rafineri yatırımlarında;

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'ndan alınacak lisansın tasdikli sureti.

2. Harp araç ve gereçleri ile silah, mühimmat ve patlayıcı madde üretimi yatırımlarında; Milli Savunma Bakanlığı'ndan alınacak tesis kuruluş izni.

3. Av malzemeleri, nişan tabancası, av bıçakları ve tek el dışı bırakılan patlayıcı maddeleri ve benzerlerinin imali yatırımlarında; İçişleri Bakanlığı'ndan alınacak kuruluş izni.

4. Ses ve gaz fişegi atabilen silahların üretimi yatırımlarında; Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan kuruluş ve ön izin belgesi tasdikli sureti.

5. Atıkların bertaraf edilmesine yönelik yatırımlarda;

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından bertaraf konusunda düzenlenmiş “çevre lisansı” ya da “çevre izin ve lisansı” tasdikli sureti (komple yeni yatırımlarda bu belge tamamlama vizesi aşamasında aranır),

6. Atıkların geri kazanımına yönelik yatırımlarda;

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından geri kazanım konusunda düzenlenmiş “çevre lisansı” ya da “çevre izin ve lisansı” tasdikli sureti (komple yeni yatırımlarda bu belge tamamlama vizesi aşamasında aranır),

7. Alkollü içecekler ve tütün mamulleri yatırımlarında,

Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan alınmış olan tesis kurma izin belgesi tasdikli sureti

8. Pancar veya kamış işleyerek şeker üretimi konularında yapılacak komple yeni veya tevsî yatırımları için;

Şeker Kurumu'ndan alınmış tesis kurma izin yazısının tasdikli sureti

9. Hastane ve tıp merkezi yatırımlarında;

Komple yeni yatırımlarda Sağlık Bakanlığı'ndan alınmış olan ön izin yazısı, diğer yatırım cinslerinde ise işletme ruhsatının onaylı sureti (3359 sayılı Kanunun Ek 7 nci maddesi kapsamında Sağlık Bakanlığı tarafından gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine kiralama karşılığı yaptırılacak olan sağlık yatırımları hariç).

10. Eğitim yatırımlarında;

Komple yeni yatırımlarda Milli Eğitim Bakanlığınca düzenlenen ön izin belgesi, diğer yatırım cinslerinde Kurum Açma Belgesinin tasdikli sureti.

11. Turizm yatırımlarında;

Kültür ve Turizm Bakanlığınca düzenlenecek Turizm Yatırımı, Turizm İşletmesi ve/veya Kısmi Turizm İşletmesi Belgesinin tasdikli sureti.

12. İskele, rıhtım, balıkçı barınağı ve liman yatırımlarında;

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü'nün uygulama projesine ilişkin onay yazısı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının imar planına ilişkin onay yazısı. (Yat limanı yatırımlarında ayrıca, Kültür ve Turizm Bakanlığınca düzenlenecek Turizm Yatırımı, Turizm İşletmesi ve/veya Kısmi Turizm İşletmesi Belgesinin tasdikli sureti aranır.)

13. Havalimanlarında yapılacak komple yeni yer hizmetleri yatırımlarında;

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Havacılık ve Uçay Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nden alınacak izin yazısının tasdikli sureti.

14. Havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığı yatırımlarında;

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Havacılık ve Uçay Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nden alınacak teknik yönden uçağın ithalinde sakınca olmadığını belirten yazının tasdikli sureti.

15. Demiryolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığı yatırımlarında;

T.C.D.D ile yapılmış olan Uygulama Protokolünün tasdikli sureti.

16. Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımlarda,
Finansal kiralama sözleşmesi.

17. Yap-İşlet veya Yap-İşlet-Devret modeli ile gerçekleştirilecek yatırımlarda;
İlgili Bakanlık, kurum veya kuruluş ile yapılan uygulama sözleşmesinin onayına ilişkin Yüksek Planlama Kurulu Kararı.

18. Kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler tarafından yapılacak yatırımlarda;
KDV mükellefiyeti olduğuna dair ilgili vergi dairesinden alınacak belge.

19. Kültür yatırımlarında;
Kültür ve Turizm Bakanlığınca düzenlenecek Kültür Belgesinin tasdikli sureti. (Komple yeni yatırımlarda Kültür Yatırım Belgesi aranacak olup, tamamlama vizesi aşamasında da Kültür Girişim Belgesi aranır)

20. Lojistik hizmetleri yatırımlarında;
Lojistik yatırımlarında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca düzenlenmiş L2 belgesinin tasdikli sureti (komple yeni yatırımlarda bu belge tamamlama vizesi aşamasında aranır).

21. Kablo ve uydu yayıncılığı yatırımlarında;
Komple yeni yatırımlarda, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'ndan (RTÜK) alınacak lisans ve yayın izni işlemlerinin başlatıldığına dair yazı (Tamamlama vizesi aşamasında RTÜK'ten alınmış lisans ve yayın izni verildiğine dair yazı ayrıca aranacaktır), diğer yatırım cinslerinde ise RTÜK'ten alınacak lisans ve yayın izni olduğuna dair yazı.

22. Karasal yayıncılık yatırımlarında;
Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan alınacak yasal süresi zarfında lisans başvurusunda bulunulduğuna dair yazı ile aynı Kuruldan alınacak 6112 sayılı Kanun kapsamında yayın yapılmasına dair izin yazısı.

23. İmalat sanayi yatırımlarında;
Komple yeni yatırım dışındaki yatırım cinsleri için, oda veya noter onaylı geçerli kapasite raporu.

24. 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamına giren depolama tesisi yatırımlarında;
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan alınacak lisansın onaylı sureti.

25. Lisanslı depoculuk yatırımlarında;
Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca düzenlenmiş lisansın tasdikli sureti (komple yeni yatırımlarda Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca kuruluş izni verildiğine dair yazı aranır. Lisans ise tamamlama vizesi aşamasında aranır.)